

SIGMOND JÚLIA

MIKOR VOLTAM ÉLETEMBEN A LEGBOLDOGABB?

Évekkel ezelőtt elhatároztam, hogy megkérem a kolozsvári Unitárius Nőszövetség tagjait, válaszoljanak írásban erre a kérdésre: "Mikor voltam életemben a legboldogabb?" A válaszok lassan és nehezen érkeztek. Aztán megkértem más helységbeli Nőszövetségi tagokat is, s végre sikerült összeállítanom az ún. Boldogságfüzetet.

A válaszadóknak megígértem, biztosítom a névtelenséget, hiszen ez tulajdonképpen mindenkinek lelki titka, ezért az aláírás csak egy keresztnév vagy 1-2 betűs névjel.

Céлом az volt, hogy segítsék mind a válaszadóknak, mind az olvasóknak abban, hogy tudatosítsák magukban: mindenki életében voltak örömök, minden ember megismerte a boldogság ízét, nemcsak bánatok és problémák vannak az ember életében.

Itt közlünk néhányat a válaszokból, melyekből kitűnik, hogy a nők többségének a legnagyobb boldogságot a gyermekáldás jelenti.

*

Vörösmarty Mihály sorai jutnak eszembe, mikor a boldogságra gondolok. "Mi az, mi embert boldoggá tehetne?/ Kincs, hír, gyönyör?/ Legyen bár mint özön./ A telhetetlen elmerülhet benne,/ S nem fogja tudni, hogy van szívöröm."

Értelmezésem szerint a szívöröm megvan a mindennapi munkánkban, egész életünkben, csak meg kell találni.

Boldogság az, hogy egészségesek vagyunk, hogy dolgozni tudunk. De ezek mellett elmegyünk, természetesnek vesszük.

Hogy én mikor voltam boldog? Évtizedekig. Szívöröm volt látni, hogy a kicsi elsős gyermekekhől hogy alakult értelmes, írni-olvasni, számolni tudó iskolás. Néhány emlékemet idézem fel. Pl. az "a" hang és betű tanulásakor észrevettem, hogy egy kicsileány csomagolja a táskáját. Kérdésemre, hogy mit csinál, azt felelte, hogy megy haza, mert ő ezt nem tudja. Meg kellett nyugtatnom, hogy éppen itt fogjuk megtanulni.

Még egy eset a sok közül. Miután megtanultunk egy betűt, felhagytam, hogy gyakorolják két sorban. Egyszer sírást hallok. A szomorúság oka az volt, hogy a sor végére ért, és most hova írjon. Sorolhatnám ezeket a kedves, türelmet és szeretetet igénylő eseteket. De csak azért írtam le, hogy lássuk, honnan indulunk. S amikor feljutunk negyedik osztályba, ezek a tanulók nemcsak leckét mondanak, de gondolkoznak, véleményt alkotnak. Ez a munka a legnagyobb boldogság. S én boldog voltam, mert azt a munkát végezhettem, amit szerettem. S ma is végtelen öröm számomra, amikor bajszos családapák, volt tanítványaim felkeresnek.

Istennek munkatársa voltam.

T. L.

*

Hogy mikor voltam a legboldogabb, ez nagyon nehéz kérdés, hiszen szerintem a boldogság - vagy a boldogtalanság - többé-kevésbé tartós állapot, nem pillanat kérdése. És én nagyon sokszor voltam boldog ebben az életben. Amikor Anyám rám mosolygott és meg volt elégedve velem, amikor a hegyeket, erdőket jártam és elragadt a természet szépsége s csodáltam Isten alkotását fában, virágban, tájban, felhőben, napkeltében, naplementében... Amikor utaztam s csodáltam az ember alkotásait gótikus katedrálisokban, szobrokban, képekben, modern palotákban, kézműves remekekben... Áldom az Istent, hogy megadta nekem azt a képességet, hogy megtaláljam mindenben a szépséget, a fűszálon rezgő harmatcsepptől az égremeredő tornyokig, a szöttesek és varrottasok világától a fába, kőbe, fémbe vésett csipkékig...

De ha azt keresem, mikor éltem át olyan nagy örömet, amitől csordultig telt a szívem, hogy úgy éreztem, azt meg kell osztanom Valakivel, el kell vinnem Isten trónusa elé, hogy ne csak segélykérő szóval, de hálálkodó imámmal is felkeressem, akkor két alkalomra emlékezem: amikor 6 évi kemény munka után sikerült letennem az államvizgát - munka mellett és idegen nyelven -, akkor éreztem azt a végtelen hálát, megkönnyebbülést, amely ma is átmelegíti a szívemet, ha emlékezem rá.

A másik ilyen kataraktikus pillanat az volt, amikor a TV előtt állva felmérhettem, hogy megváltozik az életünk, amikor azokon a decemberi napokon végigjártam Kolozsvár lőporfüstös utcáit és láttam az emberek szemében mindazt a jót, szépet és fölemelőt, amit azok a napok kihoztak belőlük; akkor hittem, hogy új, emberibb életet kezdünk mindannyian... Azóta sok csalódás ért, de azoknak a napoknak emléke ma is átmelegít: akkor jöttünk rá, hogy lehet félelmünkön diadalmaskodni... Azok a napok vetették meg sok későbbi örömünk alapját, hogy most újra együtt kereshessük emberségünket, szeretetünket, felelősségünket, egy teljesebb, emberibb élet reménységében.

Zs.

*

Egy hajdani megállapítás szerint, soha nem vagyunk boldogságunk tudatában. Csak akkor döbbenünk rá, hogy boldogok voltunk, amikor az már elmúlt.

Ma, ha visszagondolok az elmúlt éveimre és elemezni kezdem, egy kép tódul elő az emlékezetemből.

Brassóban élünk. Tízéves kislány lehettem, s beteg Édesanyám a kályha közelében ült, én pedig egy kisszéken mellette. Fejemet az ölébe hajtottam, ő pedig finom, könnyed mozdulatokkal simogatta a hajamat. Halkan a fülembe súgta: "Benned látom az örömet, boldogságomat." Ez mai napig is fülembe cseng.

Egy békés, szeretetteljes pillanat övezett körül bennünket. Éreztem az óvást, féltést, biztonságot; minden mozdulatával a szeretetét fejezte ki.

Talán akkor voltam igazán boldog!

Ilona

*

Azt kérdezed, mikor voltam életemben a legboldogabb. Nehéz a válasz, mert a boldogság sokszor meglátogatja az embert életében, de észre kell ven-

ni, mikor kopogtat és ajtót nyitni neki, mert rendszerint rövid a látogatása, de ez lökést ad az embernek, biztatást, hogy érdemes élni.

Talán akkor voltam a legboldogabb, amikor az első kislányom, úgy egy éves kora táján, megindult egyedül. Azelőtt már sokat mászkált, fogózkodva járt, eleven, egészséges gyermek volt. Éppen hazaérkeztünk valahonnan a férjemmel és a gyermekkel. Ölben vittük fel a negyedik emeletre és letettük az előszobában. És akkor kitárt, egyensúlyozó karokkal, vézna kis lábain imbolgva megindult. Én kitártam a karjaimat és ő boldogan, megfélekedve, felhátorodva jött felém, érezve, hogy ott a biztonság. A lélegzetem elállt, amikor láttam a természetnek, a teremtésnek ezt a csodáját. Az első az érzelmi megindulás volt, azután éreztem a nagy boldogságot, a sikert, a büszkeséget: az én gyermekem képes. Ez az aggodalom mindig megvan az édesanyában, még a gyermek megszületése előtt: vajon ép, egészséges a gyermekem, megállja a helyét a gyermekek, az emberek között, az életben? És akkor minden kis siker boldog pillanatot hoz: igenis, képes! Azt hiszem, öntudatlanul is az volt bennem: óh, Istenem, segítsd a lépteit az életben! És az Isten megsegítette. Éppen ma 25 éves és ma államvizgázik.

A. K.

*

Mióta az eszemet tudom, mindig nagyon szerettem a gyermekeket. Vágytam arra, hogy óvónő vagy tanítónő legyek, de a hangom miatt nem lehettem.

Nagyon szerettem kistestvéreimet és arra vágytam, hogy nagy családom legyen, 3-4 gyermekkel. Sajnos, ez az óhajom sem teljesülhetett egészen.

Koraszülés és két vesztés után, a negyedik terhességemet végig kife-küdtem. Amikor megszületett a leányom és meghallottam, hogy sír, hogy él, akkor voltam életemben a legboldogabb, akkor tudtam legőszintebben imádkozni és hálát adni Istennek.

Sajnos, egészségi állapotom miatt több gyermekem nem lehetett, de ha már csak egy van, annak is örvendek, hogy leány.

Ny. É.

*

Hogy mikor is voltam boldog életemben, ez nagyon komoly kérdés. Az ember a boldogságával nem kérkedik, s néha úgy érezzük, hogy minden, ami velünk történik az boldogít, még akkor is, ha ez az elképzelt boldogság néha félelemmel vegyül, mert minden ember életében van valami boldogító.

Nagyon szép gyermekkorom volt, de jött a háború, és az, ami szépnek indult, egyszerre végetért. Akkor még nagyon kicsi voltam, alig 10 éves, de láttam a menekülő embereket, megfagyott holtakat körülöttünk, de mi mégis boldogok voltunk, mert a család együtt volt! Menekülés után a kis erdővidéki falu nem fogadta vissza papját, így kerültünk egy Kisküküllő melletti faluba, ahol, új életet kezdve, végre boldogok voltunk. Akkor még nem értettem, hogy az élet hogyan válik egyesek számára boldog holnappá, mások számára viszont szomorúvá. Ekkor volt az, amikor már életünk szépen kezdett alakulni, a szorgalmas, dolgozó apát a halál elszakította szerettei köréből. Alig 20 évesen vállalom kellett egy özvegy édesanya és 7 éves gyerek gondozását. Sok fáradtságos és lemondással tele év következett, de újra boldog voltam, amikor kistestvérem

sikeresen elvégezte az egyetemet, építészmérnöki diplomát szerzett. Akkor úgy éreztem, és boldog voltam, hogy önfeláldozásom meghozta a gyümölcsét.

Eközben a család érdekében férjhez mentem, de boldogtalan voltam, mert azt akihez az életemet kötöttem, nem igazán szerettem. Boldognak csak akkor éreztem magam, amikor egy kislányom született. Ez a házasságom felbomlott és én mindent elkövettem, hogy gyermekemből embert neveljek. Ma boldognak mondom magam, mert Isten megsegített és miután lányom a közgazdasági egyetemet elvégezte, férjhez ment. Szép két unokám van, és boldog vagyok, ha őket boldognak látom.

I.

*

Boldogság számomra, amikor családomat egészségesnek tudom, amikor bármiben egymás segítségére lehetünk. Boldog vagyok, ha bárkin segíthetek. Szeretek gondoskodni másokról, türelmesen végighallgatni mások panaszait. Boldog voltam, hogy 38 év alatt becsülettel el tudtam látni a rám bízott feladatokat a munkahelyemen. Reményik soraival: "Ne várj nagy dolgot életedben,/ Kis hópelyhek az örömök,/ Szitáló halk sziromcsodák,/ Rajtuk át Isten szól, jövők." Tehát kis, apró örömeiből tevődik össze a boldogság.

A. R.

*

Mikor voltam életemben a legboldogabb? 18 éves koromban, amikor nagyon szerelmes voltam. Első, tiszta, ártatlan szerelem volt. De nem ez volt az igazi boldogság. Később, házasságunk után voltam igazán boldog, amikor az első gyermekem megszületett. Azt a boldogságot nem lehet kimondani, vagy leírni, amit akkor éreztem. Hálát adtam a drága jó Istennek, hogy erőt adott, és ép, egészséges fiúgyermeknek adtam életet. Nagyon boldog voltam, hogy édesanya lehettem. Azután még lányom és fiam született. Nagyon, de nagyon szerettem mindeniket. Hisz a szeretet nem oszlik szét, mindig csak nő. Áldom a drága jó Istent, hogy mindeniket megőrizte minden rossztól. És nekünk, szülőknak, adott erőt, hogy felnevelhettük őket.

Sajnos, most egyedül maradtam, özvegyen. Kérem a gondviselő Istent, adjon erőt és erős hitet életem további szakaszába. Hisz öregnek lenni, egyedül maradni, betegen élni és meghalni, nagyon-nagyon nehéz a jó Isten nélkül.

G. M.

*

Úgy hiszem, a boldogság az a bizonyos KÉK MADÁR, ami csak egy pillanatra mutatja meg magát, s azonnal elrepül.

Majdnem 67 éves fejjel, nehéz erre a kérdésre válaszolni.

Ha őszintén magamba nézek, a "legboldogabb" jelzőt életem különböző eseményei közül, csak egy-két dologra illeszthetem rá:

- Körülbelül 4-5 éves lehettem, s egy pár kis hócipőt hozott az angyal. Ágyamba vettem, s azzal aludtam el.

- Miután gyermekemet világra hoztam, az orvos kijelentette: kisfiú és egészséges.

- Izráeli látogatásom során - barátnőm jóvoltából - az Olajfák hegyéről szemlélhettem Jeruzsálemet, az alattam elterülő, falakkal körülvett régi várost, a templom-hegyet a rajta épült Omár mecsettel, Dávid tornyát stb., - hálát adva a Mindenhatónak, hogy megengedte, eljuthassak ide, s az emberiség eme nagy kincseinek megismerésével gazdagíthassam saját életemet, s ezt elmesélve, másoknak is örömet szerezhessek.

"Legboldogabb" akkor lennék, ha szeretteim, ismerőseim egészségesek lennének, anyagiakkal ellátva, és a világban BÉKE volna.

M.

*

Hogy mikor voltam életemben a legboldogabb? Nehéz kérdés! Sokszor éreztem, hogy talán most volt az igazi boldogság, aztán valami elhomályosította.

Hosszú, nehéz betegség után eltemettem Édesapámat. Maradt számomra utána egy lezárt boríték. Felbontottam, bár remegett a kezem. Csupán pár sort írt nekem: "Amit te megtettél értem, senki se tette volna meg, amíg élek, soha el nem felejttem." Úgy éreztem, hogy egy jóleső boldogság önt el, mert tudtam, hogy mindent megtettem érte, pedig más oldalról nem a boldogság várt rám. Soha nem hántam meg, hiszen beteg, öreg apámat boldognak láttam.

De ugyanolyan boldog voltam, amikor gyermekem a halál torkából visszajött és újból egészségesnek láttam.

Vagy amikor nehézségek közt úgy éreztem, hogy nem bírom tovább, a jó Isten megsegített és segítő baráti kezek és szívek vettek körül. Akkor azt mondtam, most vagyok a legboldogabb.

Sokszor éreztem, hogy most vagyok a legboldogabb, hiszen apró örömek is nagyon boldoggá tehetik az embert.

Úgy érzem, ha nem várunk sokat, talán több boldogságot kapunk.

M.

*

Egy nő életében nagyon nagy boldogság az, hogy gyereket szül. Csofaldatos élmény életet adni egy kicsi lénynek. Én is így voltam ezzel, az első és második gyermekem születésekor is. Mégis, a legboldogabb a harmadikkal voltam. És nem is azért, mert ez fiú lett a két leány után, hanem azért, mert életben maradt. Parányi súllyal született, 95 dekával, hét hónapra. Az orvos szerint nem is szülés volt, csak abortusz, de a parányi csecsemő napról-napra bizonyította, hogy élni akar. Inkubátorban tartották, fecskendővel táplálták. Örök hálával tartozom Dr. Tonk Emil gyermekorvos emlékének, aki gondos kezeléssel megmentette a fiamat. Szinte azt is mondhatnám, hogy életet lehelt belé. Két és fél hónapos korában hazavihettem a kórházból. Ez volt életem legboldogabb napja.

Anikó

*

"A boldogság sejtelve elragad, s már üdvözít a legszebb pillanat."
(Goethe: Faust)

Hálátlan ember lennék, ha boldogtalannak mondanám magam, de nekem ez az érzés nem sűrűsödött össze egy napra. Voltak helyzetek, mikor azt hittem: ez a legnagyobb boldogság. De rövid időn belül másra, többre vágytam.

Valamikor a boldogság teljességét abban láttam, ha lesz egy szerető párom. Ezt megkaptam az élettől, de rögtön arról álmodoztam, milyen nagyszerű lenne, ha életet adhatnék egy gyermeknek. Mikor ezt is megadta a jó Isten, elárasztott a boldogság és azért imádkoztam, hogy az én kisfiamból becsületes, szorgalmas, boldog ember legyen. A 28 évvel ezelőtt elmondott imámat is meghallgatta a jó Isten. És csak most, mikor ezeket a sorokat írom, döbbenek rá arra, hogy én milyen határtalanul telhetetlen vagyok. Ugyanis a boldogságom teljességéhez még kívánnék valamit: egy kisunokát.

Zs.

*

Sokat gondolkoztam kérdéseden és ezért nem válaszoltam hamarabb. Apró dolgoknak is tudok örüdni, ezért sokszor voltam boldog életemben.

Rendezett családi körben boldog volt a gyermekkorom, örvendtem minden jó jegynek az iskolában, a kitűnő érettséginek, annak, hogy simán bejutottam az egyetemre, és boldoggá tett minden sikerült vizsga is. Szépek voltak a családommal töltött vakációk és jó érzéssel töltött el az is, hogy a munkahelyemen is jó véleménnyel voltak rólam. Felemelően szép volt a szűk családi- és baráti körben megtartott esküvőm azzal, akivel immár több mint negyedszázada boldog házasságban élek. Persze, voltak szomorú napjaim is, de a rosszat hamar elfelejttem és "csak a szépe emlékezem."

Ha mégis válaszolni akarok a kérdésedre, úgy érzem, egy egész időszakról kell írnom. Én abban az évben voltam a legboldogabb életemben, amikor a fiam született.

Nagyon akartuk a gyermeket, három évi házasság után veszélyeztetett terhességem volt. Mégis minden eltelt nap közelebb vitt ahhoz, hogy egyszer nekem is lesz gyermekem. A terhesség hetedik hónapja után, mikor az orvosom biztosított arról, hogy mindenképpen életképes gyermeket fogok szülni, mind nagyobb örömmel vártam a nagy pillanatot. Családom féltő gonddal vett körül, állandóan éreztették nagy szeretetüket. Szerencsére könnyű szülésem volt, így tökéletesen átérezhettem azt a csodálatos pillanatot, amikor először megpillantottam teli torkából bömbölő kicsi fiamat. Ez a boldogság, ha lehet, csak fokozódott, mikor férjem tavaszi virágok erdejével árasztotta el a kórházi szobát, s amikor végre hazavihettük családunk legfiatalabb tagját és láttuk, hogy napról-napra fejlődik, barátságos, vidám, nyugodt kisbaba lesz belőle. Olyan boldogság volt ez, hogy néha éjjel arra gondoltam, talán álmodom, és nem is érdemlem meg, hogy ilyen boldog legyek.

Erzsébet

*

Hatéves koromban, karácsony este voltam életemben a legboldogabb.

Apám félárva volt, Anyámnak rettentő szigorú apja volt, így egyiküknek sem volt soha egy boldog karácsony estéjük. Amikor összeházasodtak, elhatározták, hogy gyermekeiknek ők mindig boldog karácsonyt biztosítanak.

Azon az estén, sohase felejttem el, a mennyezetnél magasabb volt az ezüsthéjű csúcsa. Sajnálták levágni. Meghajlított végére helyezték az angyalképet, s a szaloncukortól és csillogó díszektől roskadozó fa alatt tengersok ajándékcsoomag volt elhelyezve. A gyertyák szelíd fénye, s a sok csillagszóró még szebbé tette a csodálatos karácsonyfát. Sorra elénekeltük a karácsonyi énekeket, s aztán következett az ajándék-kiosztás. Apám leült a földre, s mi, gyermekek, egyenként vittük neki a csomagokat. Nagyszüleim, keresztszüleim, nagynénik és nagybácsik, unokatestvérek is jelen voltak. Aztán Apám elolvasta a csomagra írt szöveget, kinek az anyala hozta és ki a boldog tulajdonos. Kibontotta a csomagot, s mindenki ámult-bámult és örvendezett. S ez így ment, míg elfogyott minden csomag. Azon a karácsonyon rengeteg ajándékot kaptunk, főleg mi, gyermekek. Többek között Benedek Elek Magyar mese- és mondavilág című kötetét, ami sajnos, a háborúban odaveszett.

Az én kicsi szívem úgy megtelt boldogsággal, hogy sírni kezdtem. Ijedten kérdezte mindenki: mi a baj? Én az asztalra borulva zokogtam: én olyan boldog vagyok!

Azt hiszem, sohasem éreztem ehhez hasonló, felhőtlen boldogságot egész életemen át.

B.

*

Amint azt mindannyian tudjuk, egy család életében a legnagyobb örömboldogság, egy gyermek születése. Én is, 24 éves anyaként szeretném leírni, hogy számomra milyen nagy boldogság volt első gyermekem születése.

Mivel az orvosok megállapították, hogy nagy a baba és nem tudom megszülni, ezért császármetszéssel született meg a kisfiam.

Életemben akkor voltam a legboldogabb, amikor műtét után megébredvén, egy nagyon kedves asszisztensnő megmutatta nekem a kisfiamat! Úgy éreztem, hogy még soha az életemben ilyen boldog nem voltam, mint abban a pillanatban. Boldogságomat még az is tetőzte, hogy abban a pillanatban engedték be férjemet is a kórterembe, aki szintén örömkönnyekeket hullatva, életének legnagyobb boldogságát és szeretetét fejezte ki irántunk.

Kincső

*

Szüleimmel és testvéreimmel mindig nagy szeretetben és békességben éltünk. Édesanyám arra tanított, hogy sohase tegyek másnak olyat, amit nem szeretnék, hogy velem tegyenek. Édesapám meg a hátor, becsületes őszinteségre nevelt. Amikor Édesapámat - aki a becsületesség mintaképe volt - ártatlanul bebörtönözték, azt hittem, a szívem megszakad! Másfél év múlva, amikor kiszabadult, egész éjjel ébren voltam, a boldogságtól nem tudtam elaludni.

Sokszor voltam boldog életemben, de azon az éjszakán voltam a legboldogabb.

S. J.

*

Hányszor feltettem a kérdést magamnak: "Mikor voltam a legboldogabb?" Nehéz erre válaszolni. Hiszen boldog volt a gyermekkorom, mikor a szüleim

irányították az életünket. Azután jött a nagy szerelem, s utána a csalódások. A lányomban sok örööm volt és nagyon boldog voltam, amikor sikerült a felvételi vizsgája az egyetemen. A kisunokám születése is nagy öröm volt számomra.

A férjem temetése után azt hittem egyedül maradtam, de mikor jöttetek - a Nőszövetség tagjai - és virágkoszorút is hoztatok, azt nem lehet leírni, milyen jó volt tudni, hogy együtt éreztetek velem. Ez is boldogság volt számomra.

Minden kornak megvan a maga boldogsága. Most, amikor napról-napra érzem, hogy gyengülök, már nincs is szaporája a munkámnak, jön az egyetlen, drága Unokám s megkérdi: Mit segítek, Nagymamám? A nehezebb dolgokat ő végzi el. Hát van ennél nagyobb boldogság? A jó Istennek köszönöm, hogy öregkoromban is boldog lehetek.

Ilu

*

A háború után, 1945-ben, nagyon nehéz helyzetben voltunk. Édesapámat elhurcolták az oroszok, annyit tudtunk róla, hogy az Ural-hegység felé vitték. Édesanyám betegen feküdt. Néhány nap választott el 1945 szomorú karácsonyától. Nem volt fáánk, nem volt élelmünk. A hideg miatt az ágyban ültünk betakarózva, és mesét olvastam, mert úgy nem éreztük a hideget és az éhséget. Alig tudtam uralkodni magamon, fojtogatott a sírás. Egyszer csak arra figyeltem fel, hogy valaki a kaput szeretné kinyitni. Többen voltak egy városzéli, unitárius egyházkerülettől. El sem tudtam képzelni, miért jöttek. Mind-egyiküknél csomag volt és egy szánkót húztak maguk után. Rövidesen kiderült, hogy segíteni jöttek. Mi valósággal megdermedtünk a meglepetéstől, vendégeink pedig úgy sűrögtek-forogtak, mintha mindig közöttünk éltek volna. A szánkóról lekerült a kosár fa, hamarosan pattogott a tűz; Édesanyám orvoságot kapott és az asztal megtelt kenyérral, liszttel, kaláccsal, olajjal... minden földi jóval. Szégyenkezve mondták, hogy csak ennyit tudtak hozni.

Édesanyám arcán mosoly fénylett, megköszönni se tudta, mint a gyöngyszemek peregték könnyei. Én az öcsém kezét szorongattam. Olyan mérhetetlen gazdagnak és boldognak éreztem magam.

Az akkori "vendégeinkből" már alig él valaki, de azt a NAGY BOLDOGSÁGOT, amit segítségükkel szereztek, nem tudom elfelejteni, végigkísért egy életen át.

"B"

*

Tudod, Júliám, most olyan korszakban élünk, amikor az ember nap mint nap valamiért boldog.

Boldog, ha reggel békében ébredhet. Boldog, ha munkába siethet. Boldog, ha nem kell a szomszédba szaladnia ismét kölcsön. Boldog, ha rendes időben megkapja azt a "nagy" fizetést. Boldog, ha a gyerek közli, hogy a tavalyi szandál még kibírja az idei nyarat. Boldog, ha vendégei bejelentik, hogy egy nappal hamarabb elutaznak. Szóval láthatod, az élet csupa boldogság.

S akkor Te felteszed a kérdést: "Mikor voltam életemben a legboldogabb?" ... Hát igen. Jó kérdés. Tényleg. Mikor is voltam életemben a legboldogabb? ... Amikor az esküvőnk napja volt. Igen. Akkor. Délelőtt 10 órakor a polgári, délután 1 órakor az egyházi esküvőm. Úgy kell írjam, hogy akkor

"úsztam" a boldogságban. Tíz kerek esztendő, akárcsak a mesében, azért épp elég hosszú. És én tíz kerek esztendőt álmodoztam erről a napról. Megmagyarázom, hogy értsed. Esküvőnk előtt tíz évvel megéreztem, megértettem, hogy ez a fiú hozzám tartozik és én hozzá tartozom. És azóta eltelt még tíz esztendő, akárcsak egy örökkévalóság. Gyönyörű, boldog évek.

Hát ne csorduljon ki könnyed a boldogságtól?

Ünő

*

Ez a kérdés először hangzik el felém. Senki se kérdezte eddig ezt tőlem. Nem tudok könnyen válaszolni, sok minden jut eszembe, hiszen életünket sok apró öröm teszi színessé és következőképpen boldoggá. Boldogság, hogy élek, egészségesen járok-kelek családom és embertársaim között; boldoggá tesz, ha a mellettem élőknek örömet tudok okozni. De a legnagyobb boldogság a családom, gyermekeim, akikért érdemes mindent vállalni. Számomra ez a legnagyobb boldogság: családban gyermekeket nevelni, mindig velük lenni.

B. R.

*

Egész életemben boldog voltam. Elárulom a titkot, hogy miért. Mindig, mindennek tudok örülni. Ha történtek is rosszak életemben, hamar megvigasztalódtam, mert gondolkozni kezdtem, vajon miért történt ez velem? Előbb vagy utóbb rájöttem, minden ami történik, javamra szolgál. A Természet minden csodája örömet okoz.

Boldog vagyok, hogy embernek születtem és hogy itt és most élek, tudatosan, erdélyi magyar unitáriusként.

J.

SZÓSZÉK-ÚRASZTALA

KISS ALPÁR

HIT ÉS CSELEKEDET^{*}

Jak 2, 14-17

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy Főtanácsi gyűlésünk alkalmával engem kértek fel a szószéki szolgálat elvégzésére. Úgy hiszem ezt annak köszönhetem, hogy főtanácsi tagságomon kívül megbízom vagy megbízóim hitemet és ebből fakadó cselekedeteimet értékelték (vagy értékelte). Értékelése annak, hogy hittem és hiszek, cselekedtem és továbbra is akarok cselekedni. Hittem és hiszek Istenben, az Ő segítségével, gondviselésében, hittem és hiszek az emberben, az ő megértésében, áldozatkészségében, szeretetében és mindezek birtokában cselekedhettem, és még tenni tudok valamit a jövőben is az Isten és az ember szolgálatában.

Ezek a gondolatok készítettek arra, hogy a felolvasott bibliai részt válasszam beszédem alapjául, amely minden bizonnyal jól ismert egyházi és világi hallgatóim előtt. Bármilyen gyakran is idézzük ezt a részt, úgy érzem, üzenete és fontossága örökérvényű. Különösen most, amikor nagy hitbéli és cselekedetbéli összefogásra van szüksége egyházunknak, népünknek, most, amikor közösen, rendíthetetlen hittel kell küzdenünk, cselekednünk egyházunkért, nyelvünkért, megmaradásunkért. Nem véletlenül idézzük igen gyakran Reményik Sándor felhívását: "Ne hagyjátok a templomot, a templomot s az iskolát", hiszen mindkettő fontosságáról mindnyájan meg vagyunk győződve, és hinnünk kell, mert "mit használ, ha valaki azt mondja, hogy van hite, de cselekedetei nincsenek?"

Jakab apostol figyelmeztetése, hogy "A hit magában halott, ha cselekedetei nincsenek"- örökérvényű felhívás tettekre, társadalmi-egyházi cselekedetekre. Erre a felhívásra figyelnek fel egyre gyakrabban a nyugati országok egyházai, amelyek jól tudják, hogy adott időszakban, az 50-60-as években, úgy tűnt, hogy az egyház befelé fordulóvá vált, szolgája lett a világi intézményeknek és érzéketlen a földön levő nyomorúság és igazságtalanság iránt.

A mindenkori hívó, becsületesen élni akaró ember számára a hit és a cselekedet elválaszthatatlan. A cselekedetek nélküli hit magán hordozza a mások kizárásának jelét és ennek hívei pietistákká, egoistákká válnak, éppen

^{*} Elhangzott az 1996. január 18-án tartott főtanácsi istentiszteleten.